

етичних принципів будь-якого керівництва, такі рішення можуть дійсно збільшити прибутки, але ця стратегія з високою вірогідністю не залишиться життєздатною у довгостроковій перспективі та виявляє себе шкідливою для здоров'я як медичних фахівців, так і пацієнтів згідно зі стандартами медичної практики та її контролю.

Таким чином можна стверджувати, що медична допомога не може переслідувати та керуватися виключно комерційними цілями та зобов'язана дотримуватися інтересів та потреб своїх пацієнтів, так само як заклад охорони здоров'я повинен піклуватися про стан штату своїх співробітників.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Піндич А.С. Професійний розвиток середнього та молодшого персоналу закладів охорони здоров'я. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*, 2022. № 5. Т. 1. С. 276-281. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5\(1\)-44](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5(1)-44)
2. Гринько Т.В., Савченко К.С. Науково-методичні підходи до оцінки кадрового потенціалу медичного закладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. Острог: НаУОА, 2017. № 7(35). С. 23-27.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Русан О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРЕВЕНТИВНЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК СПОСІБ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ТА РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Кожне підприємство, за своєю властивістю, потребують управління для існування у швидкоплинному сучасному середовищі і отримання прибутку. Для ефективної діяльності підприємства кожне вище керівництво розробляє певні заходи для забезпечення розвитку підприємства. Зазвичай, основою чіткого регламенту управління виступає стратегія підприємства. Однак, не існує жодної стратегії, яка гарантовано убезпечила юридичну особу від поширеного для підприємницької діяльності явища, як ризики.

В минулий і теперішній час тлумачення поняття ризик на є загально-прийнятним. Д. Рікардо та А. Сміт, представники ранньої класичної політекономії, вважали під ризиком величину очікуваних витрат, які можуть виникнути

під час реалізації певного рішення. До того ж, ці дослідники полягали, що у прибутку має бути додаткова винагорода за ризик. А. Маршал розділив особистий і підприємницький ризик у залежності від джерела формування капіталу і також підтримував тезу про те, що у прибутку має бути частка винагороди за ризик. Уперше розмежував ці терміни американський економіст Ф.-Х. Найт. Під невизначеністю він розумів такі ситуації, в яких неможливо визначити ймовірність появи події; водночас імовірність появи ризику піддається обчисленню. Сучасні школи дослідження вбачають, що ризики, як обставини, які не залежать від волі суб'єкта господарської діяльності можуть дати як негативні, так і позитивні результати, але очевидно, що призведуть до певної зміни бізнесу [1].

Ризик – об'єктивно-суб'єктивна категорія, що характеризує можливість відхилення фактичного стану від запланованого під впливом невизначеності у господарських відносинах [2].

Однак вважати, що ризики є абсолютно непідвладними – невірно. Процес прийняття управлінських рішень, який забезпечує зниження вірогідності появи ризикових обставин для бізнесу можна трактувати, як управління ризиками [3]. Управління ризиками також має ціль знижувати вплив ризиків, якщо вони невідворотні або їх ефект є занадто дестабілізаційним для бізнесу.

Превентивне управління ризиками – метод управління ризиками, який передбачає запобігання виникненню впливу ризику на підприємство. Превентивне управління ризиками передбачає регламентовані витрати певних ресурсів на підтримку керуючих операцій, які забезпечують більш-менш стабільну роботу підприємства. Головною перевагою цього методу є усвідомлення розміру витрат на ліквідацію збитків від критичного стану, спричиненого ризиком і дані витрати, в теорії, вищі від регламентованих витрат у кілька разів. Недоліком методу є складність прорахування витрат на ліквідацію збитків, і як результат, нехтування цим методом вищим керівництвом. Головна причина нехтуванням – бажання зниження витрат, які, на відміну від стабілізаційних витрат, є очевидними і регулярними. На початку здійснення управлінських дій в сучасному бізнесі рекомендовано враховувати особливості конкретних невізначених компонентів [4]:

1. Загальні ризики (ризики зовнішнього макросередовища).
2. Промислові ризики (ризики найближчого зовнішнього середовища).
3. Ризики підприємства (всі внутрішні ризики компанії).

Отже, превентивне управління ризиками, передбачає регламентовані дії, щодо унеможливлення нанесення збитків підприємству небезпечними ризиками. Однак, це не означає, що такий спосіб є виключно консервативним, який не дає змогу змінювати і розвивати конкретне підприємство. Даний метод допомагає керівним елементам бізнесу розроблювати подальші ефективні кроки розвитку власного підприємства з якомога меншою кількістю непередбачуваних подій, навіть ті, які можуть принести користь. Управління змінами не має базуватись на невизначеності і випадковостях, тому превентивне управління ризиками є одним з кращих методів їх визначення і уникнення непотрібних збитків.

Список використаних джерел:

1. Жихор О.Б., Балясна Ю.С. Управління фінансовими ризиками та методи їх нейтралізації на підприємстві. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2011. Т. 2. № 11. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i11.28932>
2. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. Київ: КНЕУ, 2004. 480 с.
3. Пісаревський І.М., Стешенко О.Д. Управління ризиками: навчальний посібник. Харків: ХНАМІ, 2008. 124 с.
4. Дюгованець О.М. Підвищення ефективності управління ризиками фірми в умовах нестабільності. Фірма в умовах глобальної нестабільності: виклики, можливості та ризики нової економіки: [кол. монографія]. Ужгород: Аутдор-Шарк, 2015. С. 193-310.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Управління змінами та розвитком підприємства: навч. посіб. Дніпро: Біла К.О. 2019. 362 с.

Зайченко Р. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗМІН НА ПІДПРИЄМСТВІ

Зміни умов зовнішнього середовища вимагають від підприємства розробки комплексу заходів щодо забезпечення сталого функціонування та розвитку. Механізм забезпечення стійкості підприємства має здійснюватися насамперед у вигляді формування стратегії сталого розвитку.